

# Mose Ɔku Udeedi

1

Kale Na Katoti Údie Kayawi

1 Na kayawi kalo keseko fui ni, Katoti údie Kato ku Kalo. 2 Na kalo kammɔ keeebo udu ɔdi, Na lela ledi lenɔ liiibo-ka kemo, na ledisa kani náfo kalo kammɔ lelɔ fui. Na Katoti Koyu kani nke mɔɔvi ntu boni náfo-ka anumi mmɔ fui lelɔ.

3 Amu na Katoti údie ledi ɔnini, "Bukeye bubo." Na bukeye búbo. 4 Na Katoti ɔnu ka bukeye bɔmmɔ bɔdia. Na úle bukeye bɔmmɔ na ledisa kudo. 5 Na bukeye bɔmmɔ na Katoti ɔlo ɔnii "Kadi nwaa", na ɔlo ledisa ɔnii "Usien". Amu na useyi údu na kadi kégye na limeyi lideedi lévi.

6 Amu na Katoti údie ledi ɔnini, "Kufi kudo ntu bɔmmɔ kemo na kule ntu bɔmmɔ ɔsiku okpanadi kudo." 7 Anwuosu Katoti ɔya na kufi kúduo ntu bɔmmɔ kemo na úle ntu boni nwi kalo lelɔ ɔsiku boni nkya kato kudo. Na úbo úte leni kani. 8 Na kufi kɔmmɔ na Katoti ɔlo ɔnii "Kayaa". Amu na useyi údu na kadi kégye na limeyi linyodi lévi.

9 Amu na Katōti údie lēdi ɔnini, "Ntu boni náƒo kayaa kammɔ kalɔ ni, bɔsala likpo linwi. Na kesii kani nákwii kako kale." Na úbo úte leni. 10 Na kesii kani nákwii mmɔ na Katōti ɔlɔ ɔnii "Kalo". Na ntu boni nasala lelɔ buwi likpo linwi mmɔ na Katōti ɔlɔ ɔnii "Epu". Na Katōti ɔnu ka ɔdia. 11 Na údie lēdi ɔnii kalɔ kammɔ kakwe egyii ku livo lidu lidu ku adingyii lidu lenɔ. Na úbo úte leni. 12 Anwuɔsu kalɔ kammɔ kákwē egyii ku livo lidu ku adingyii lidu. Na Katōti ɔnu ka ɔdia. 13 Amu na useyi údu na kadi kégye na limeyi letedi lévi.

14 Amu na Katōti údie lēdi ɔnini, "Bukeye lidu libo kayaa na ule Usien ku kadi nwaa nte. Na ɔmeni ɔbla likposela úte uwi ku emeyi ku akwa. 15 Na bukeye lidu lemeni lesɔ lekya kayaa na buteekeye teewi kalɔ lelɔ." Na úbo úte leni. 16 Katōti ɔbla bukeye bonwu akpa anyɔ. Na bukeye bunengudi boni ndi ɔfe bodanku kadi nwaa. Na kɔbuli kɔni nsia lenɔ kɔdanku usien. Na ɔbla ayabi lenɔ. 17 Katōti ɔya na bukeye lidu lemeni fui lekya kayaa. Na bukeye teewi kalɔ lelɔ. 18 Na ɔya na bukeye bɔmeni bɔodi kadi nwaa ku usien lelɔ. Na buule ledisa ku bukeye nte. Na Katōti ɔnu ka ɔdia. 19 Useyi údu na kadi kégye na limeyi linedi lévi.

20 Amu na Katoti údie ledi ɔnini, "Kɔbe ku kɔkpaku ku bebuo benengudi lidu lidu befo ntu bɔmmɔ kemo fui. Na lela biala leni muuveyi leno liteeveyi taavi kayaa." 21 Ɔmmɔ ɔsu Katoti údie bebweyi benengudi bani nkya epu kemo ku babambadi bani mɔɔvi ntu kemo na ɔdi biala ku nwuna udu. Na bani mbo avwi leno ɔdi biala ku nwuna udu." Na Katoti ɔnu ka ɔdia. 22 Katoti úte-ma kuse kuse na ɔsu ɔnini, "Bewɔ na bi-momo na befo epu ɔmmɔ kemo fui. Na baase leno bemomo na kalo lelɔ." 23 Useyi údu na kadi kégye na limeyi lelɔndi lévi.

24 Amu na Katoti údie ledi ɔnini, "Bebuo lidu ku befiebuo lidu ku bebweyi lidu bafɔ kalo kammɔ fui lelɔ." Na úbo úte leni. 25 Anwuɔsu Katoti ɔbla befiebuo lidu ku bebuo lidu ku bebweyi lidu na báfo kalo kammɔ fui lelɔ. Na Katoti ɔnu ka ɔdia.

26 Amu na Katoti ɔsu ɔnini, "Beya na bɔbla ukyuli na bula udu kenye na ukyuli ɔmmɔ ɔdi epu ku kɔbe ku kɔkpaku ku baase ku befiebuo ku bebuo ku bebweyi fui lelɔ." 27 Ɔmmɔ ɔsu Katoti údie ukyuli na nwuna udu kenye. Na anwu Katoti udu kenye na údie-ma na badi ɔnana ku uleku. 28 Amu na Katoti úte-ma kuse kuse na ɔsu-ma ɔnini, "Bewɔ biyile kalo kammɔ fui lelɔ. Na bedi-ka lelɔ ku ala ani fui nkya-ka kemo na ebo ngba lelɔ."

29 Ommo kama ni, Katoti ósu onini, "Líti egyii lidu ku livo lidu ku adingyii lidu fui líte-mii nnii enwini bina adila. 30 Na líti livo líte bebuo bani nkya kalo leló fui ku baase ku bebweyi bani mɔɔví kalo leló ku lela biala mbo ngba nnii linwini bana adila." 31 Katoti ónu ala ani fui na óbla na adia sɔsɔ. Amu na useyi údu na kadi kégye na limeyi lekundi lévi.

**2**

1 Leni na Katoti úti ówolo kato ku kalo ku ala ani fui nkya-nya kemo budie. 2 Na údie lela biala ówolo asa na limeyi maatedi lídu. Anwuosu ónwuna na limeyi maatedi lemmo leló. 3 Amu na Katoti úte limeyi lemmo kuse kuse na óbla-ni kedee na ófunu-ni úse. Osika limeyi lemeni leló na ónwuna oni na údie ala fui ówolo. 4 Leni na Katoti údie kato ku kalo ku ala ani fui nkya-nya kemo.

### **Adam Ku Hawa Leló Kote**

5 Uwi oni na Katoti údie kato ku kalo ni, edula ku egyibi adi átakwe to na kalo leló. Osika Unwoti Katoti útaya na onantu ona uwi kalo leló to. Na ukyuli odi leno uuubo na utaatuma kalo kammo leló to. 6 Nsu ntukpa buuyi taasi kalo kemo na buute kalo kammo ntu.

7 Unwoti Katoti óvó ukyuli ólèku kaló leti kemo. Na ónwuna ófèfèé òní muute ngba ókya ukyuli ómmó enwu kemo na únwini ngba lèla.

8 Amu na Unwoti Katoti óbla kevoma kemmo kadi na kesii kani baaló banii Eden na ófè katukó kake. Na mmó ni, úti ukyuli òní na óvó mmó ókya. 9 Na kemmo kammó kemo ni, Katoti óya na egyii abuni ani móó-dia bónu ku edula ani ndia kadue na adia ete

ka badi ákwè enye. Na kemmo kammó ntè-ntè ni, kugyii kóni muute ukyuli ngba ku kugyii kóni móoya na ukyuli ótí lèbuni ku lik-pidi lèno kunye.

10 Na ketu kani muute kemmo kammó ntu kaagbá taasi Eden mmó. Na ketu kammó kábwe kéle lèlò ntukpa ine. 11 Ketu kedeedi lenyi ndi Pison. Na kaagbá taavi kalèkè kani baaló Hawila kemo, kesii kani na sika ugyiedi ókya. 12 Kesii kani sika ugyiedi òní móódia bónu geen ku atabi ani náfo kuye na baaló-nya banii Onis akya.

13 Na ketu kanyódi lenyi ndi Gihon na kaagbá taavi kalèkè kani na baaló bani Kus kemo fui. 14 Na ketu katedi lenyi ndi Hidekel na kaagbá taavi kalèkè kani baaló Asiria ófè katukó kake. Na ketu kenedi lenyi ndi Euftrate.

15 Na Unwoti Katoti úti ukyuli oni na  
óvo mmo ókya Eden kemmo kammó kemo ka  
utaabla-ka leló kabla na utaanu-ka leló. 16  
Amu na Unwoti Katoti ósu onana ommo  
onini, "Ebo kufi ka adi egyii ani nnye  
kemmo kameni kemo odi biala. 17 Nsu ku-  
gyii koni mooyá na ukyuli oti lebuni ku lik-  
pidi aku ni, tadi-ku ebi. Osika si limeyi leni  
na ádi kugyii kommo ebi ni, bukpi kani na  
adubo bukpi."

18 Ommo kama ni, Katoti ósu onini,  
"Ooodia si onana leti okya. Ndubobla  
ubunkune oni námanku-nwu lite-nwu." 19  
Anwuóau Unwoti Katoti úti kaló leti óbla  
bebuo ku baase ku bebodyi fui. Na ókpanku-  
ma úboku ukyuli ommo kudo onii osia-ma  
anyi. Na lenyi leni na ukyuli ommo úte keb-  
weyi biala ni, ani nénwini-nwu lenyi. 20 An-  
wuosu ukyuli ommo násia bebuo ku baase ku  
bebodyi fui anyi. Nsu Adam anwu ni, uuubo  
ubunkune oni námanku-nwu.

21 Ommo osu ni, Unwoti Katoti óya na  
Adam úduo lelee kemo úsie ogyu geen. Na  
uwi oni na ote ole mmo ni, Katoti údie-nwu  
ofenyi likubi linwi na úti olona útile likpo  
lemmo. 22 Amu na Unwoti Katoti úti likubi  
leni na údie óleku onana ommo ofenyi mmo  
óbla uleku. Na ókpanku-nwu úboku onana  
ommo. 23 Mmo ni, onana ommo ósu onini,

"Likubi lemeni lési mina ekubi kemo.  
Na olona omeni ósi mina olona kemo.  
Ndubosia-nwu lenyi nnii uleku.  
Osika onana kemo na bédie-nwu  
báleku."

24 Omeni osu na onana odubotolo oti ku  
uni kudo na anwu ku ulekudi babla olona  
unwi. 25 Na onana ku uleku ommo beli  
kasongya oni na kofa kodi kulekpo-ma.

### 3

#### Ukyuli Óta Únye Katoti Lelo

1 Na uwi ommo kemo ni, kolakpi kodi  
kebweyi kani mbo lekwe geen utulo bebuo  
bani fui na Unwoti  
Katoti údie ako. Na  
kolakpi kmmo kúsie  
uleku ommo kudo na  
kútéye-nwu konini,  
"Soso geen na Katoti  
osu-o onini, "Tadi  
kevoma kammo egyii  
ammo adi biala ebi?"

2 Amu na uleku  
omeni údie kenye  
onini, "Bokana na  
bodi kugyii biala koni nkya kemmo kameni  
kemo ebi. 3 Mmomu bosu na Katoti ósu ndi  
onii butadi kugyii koni nnye kemmo kameni  
nte-nte mmo ebi, na butetuku-ku leno. Si  
ododi leni ni, bodubo bukpi."

4 Amu na kólakpi kómmó kósu-nwu kónini, "Kudii! Ọ́ọ́dì bukpi na adubo bukpi. 5 Mmomu Katòtì ọ́gyi ka si ádì kugyii kómmó ebi ní, adubo anu bọ́da. Na adubo bọ́bla aani anwu Katòtì ọ́mmó kalẹ̀. Na adubọ́tì lẹ̀bunì kù líkpìdì."

6 Amu ka uleku ọ́menì ọ́nu ọ́tì ka kugyii kómmó ebi adia bọ́dì na aadia bọ́nu na aaya na'ukyulì ọ́ọ́dà anu na aada ọ́kwẹ ọ́su ní, ọ́de adì na ọ́dì. Na ọ́de ọ́dì ọ́tẹ ọ́gvani lẹ̀nọ na ọ́dì.

7 Mmó na bana inyọ fùì anumì ébimì na bánu báti ka báke kasongya. Anwuọ́su béde kugyii evete bonwu adì básala na bẹ̀tì bábalá lẹ̀lọ kọ́songya.

8 Amu ka useyi uwi ní, ọ́nana ọ́mmó kù ulekudì bénu Unwotì Katòtì kọ́kù uwi ọ́nì na ọ́kẹ ọ́ọ́vì kemmo kammo kemo. Amu na bátábe na egyii ako kalẹ̀ na Unwotì Katòtì ulanu-ma. 9 Nsu Unwotì Katòtì ọ́kpali ọ́nana ọ́mmó ọ́nìní, "Wẹ na akya?" 10 Amu na ọ́die kenye ọ́nìní, "Línu-ọ kọ́kù na kemmo kammo kemo na lifu lẹ̀da-mì ọ́sìka nkẹ kasongya. Anwuọ́su líkẹlì ntábe."

11 Mmó na Katòtì ọ́ye-nwu ọ́nìní, "Ọ́ma násu-ọ ọ́nìí akẹ kasongya? Munuu kugyii kọ́nì lẹ̀lọ ebi na líbo-ọ ọ́da nnìí tadi mmó ní, aku na átádì?"

12 Amu na ọ́nana ọ́mmó ọ́die kenye ọ́nìní, "Uleku ọ́nì na éti éte-mì ní, anwu néde ebi ammo adì ọ́tẹ-mì na lẹ̀dì."

13 Mmọ na Unwoti Katoti úye uleku ọmmọ ọnini, "Bi na ábla mení?" Amu na uleku ọmmọ údie kenye ọnini, "Kọlakpi kọmmọ nátolọ-mi na lédí."

### **Katoti Litemi Bọte Ku Kọtọ Bọdu**

14 Anwọsu Unwoti Katoti ọsu kọlakpi kọmmọ ọnini, "Lẹla leni na ábla mení ọsu ní, ndubọ-ọ kọtu bọni na eyuda adubọsiaku-ọ etulo ọmante bebuo ku lẹku kemo bebuo fui. Kafọ lẹlọ na adubo butaakpe. Na leti na adubo butaadi fula ngba uwi fui. 15 Na ndubọya na awo ku uleku ọmení binwini bekisine, na fula ubi ku uleku ọmení ubi lenọ benwini bekisine. Ọdubo-ọ lili bubo bọbwe, na awo adu-nwu lenikpo."

16 Amu na Katoti ọsu uleku ọmmọ ọnini, "Ndubọya na ebo abi geen na fula kafọ bọda kemo. Na adubunu ọle asa na awo bebi. Na fula anu adubọsia fọgyani lẹlọ uwi biala. Na ọdubo-ọ lẹlọ bọdi."

17 Na Adam anwu ní, Katoti ọsu-nwu ọnini, "Ka énu fulekudi litemi na ádi kugyii kọni ebi na líbo-ọ ọda nnii tadi ọsu ní, líyuda kalọ kammọ fui na awo ọsu. Na adubo abi bubo kana lẹlọ asa na ake-ka lẹla lẹdi adi na

fula ngba emeyi kemo fui. 18 Leḡaami ku lenye ku ana udu adubo bókwe na kalo kammò lèlò na awo ɔsu. Na kana kemo na adubòke fula ledila. 19 Na adubuni ewulu na fula letente asa na ake fula ledila weti wetédu uwi ɔni na adubɔsɔ enwini esie kalo kemo. Ɔsika aka na líti lévɔ-ɔ. Na leti na adi na leti kani na adubɔsɔ enwini,"

20 Na Adam ɔsia ulekudi lenyi ɔnii Hawa Ɔsika anwu ndubɔbla bekyuli fui uni. 21 Ɔmmò kama ni, Unwoti Katòti úti ebuo ɔku ɔbla adala úte Adam ku ulekudi na báda.

#### **Báboku Adam Ku Hawa Báleku Eden Kemo**

22 Amu na Unwoti Katòti ɔsu ɔnini, "Ukyuli únwini aani kale na buse na ɔgyi lebuni ku likpidi. Anwuɔsu ɔsɔ útaleka ɔke kufi na udie kɔnu na ude kugyii kɔni mɔɔya na ukyuli uulie ngba mmò ebi na ɔdi na ɔsɔ ulekpi." 23 Anwuɔsu Unwoti Katòti ɔboku-nwu ɔleku Eden kemmo kammò na ɔsu-nwu ɔnii utátaatuma kalo kani kemo na údie-nwu ɔleku mmò. 24 Amu ka ɔboku-ma ɔleku ɔwɔlɔ ni, ɔya na Kerubim ku ogya kewii kadi kaabwe ogya taaka taamana Eden kemmo kammò ɔfe katuko. Na útile ukyuli biala kufi kale na ulakana kugyii kɔni mɔɔya na ukyuli úulie ngba mmò kudo bɔni bude.

OR-LE-01-99-1500

© 1999 Wycliffe Bible Translators

Illustrations used by permission of the

David C. Cook Foundation

Printed by the Buem Rural Press

P.O. Box 20, Bodada-Buem

Lelemi - Ghana